

Middelalderuka i Numedal 25.juli – 1.august 2015

Siden 2001 har flere enn 63000 publikummere opplevd over 500 programposter under festivalen Middelalderuka i Numedal, som hvert år tilbyr et mylder av natur- og kulturopplevelser langs hele dalføret. Måler er å få flere til å besøke Numedal gjennom et program basert på "Lukte – kjenne, se – oppleve – og gjøre".

Arrangører er de tre Numedalskommunene Flesberg, Rollag og Nore og Uvdal, i samarbeid med Lågdalsmuseet på Kongsberg og Fortidsminneforeningen i Buskerud

Velkommen til en spennende og interessant festival med over 40 programposter!

Årets tema er *BRYTNINGSTID*- med fokus på overgangen mellom norrøn og kristen tid. Det er i år tusen år siden Olav Haraldsson returnerte til Norge for å prøve å bli Norges konge. Han, den senere Olav den Hellige, er derfor sentral i flere programposter. Et annet brytningspunkt er middelalder-renessanse, som gjenspeiler seg i årets internasjonale konsert.

Offisiell åpning / Kulturell åpningskveld

På Rollag bygdetun, blir det åpning av festivalutstillingen som i år er smykker ved festivalkunstner Eli Bjørge som er gullsmed fra Rollag. Utstillingen viser smykker med tema fra Tråenskatten, moderne smykker og bunadsølv. Hun er selv tilstede på utstillingsåpningen.

Som en opptakt til årets tema, kan vi by på en spennende og interessant *åpningskveld* der religionshistoriker Øystein Morten og sokneprest i Rollag, Audun Opland møtes til en uortodoks **samtale** om tvil og tro, liv og død, lange linjer og dagsaktuelle problemstillinger, med utgangspunkt i spørsmålet: **«Hører kristendommen hjemme i middelalderen?»** *Jomfrufødsel, himmel, helvete og kristne konger. Den religiøse tradisjonen etter Olav den hellige har preget Norge i tusen år. Men er ikke alt dette utdatert og middelaldersk? Kan Norge møte fremtiden sammen med Olav den hellige, eller bør han nå legges på den historiske skraphaugen?*

Runi Wold Kristiansen, harpe, og Sissel Gjerland Ekra, sang, skaper rammen rundt denne kulturkvelden med «Folketoner i et kirkemusikalsk perspektiv». Her vil publikum få høre flere av våre vakreste og mest kjente folketoner og salmer i egne arrangementer for harpe og sang.

Forfatteren Øystein Morten blir det gjensyn med mandag kveld. Da kommer han til Vangestadloftet i Flesberg med fortellingen om "Jakten på Sigurd Jorsalfare". Tittelen er hentet fra hans nyeste bokutgivelse. Her vil publikum kunne få ta del i en spennende historie, der forfatteren har reist i hans fotspor og vil vi et oss et mer nyansert og sannere bilde enn bare heltekongen Sigurd som dro på korstog.

Årets tema på olsok

På olsok i Flesberg møter vi igjen Olav Den hellige gjennom et foredrag ved Jørn Hjulstad fra Kongsberg.

Olav den hellige brakte ikke bare med seg engelske geistlige og misjonærer til Norge, men også en musikalsk påvirkning! På olsokkonserten i Nore stavkirke vil det norske ensemblet **Currentes** gjennom konserten "Sanger fra de britiske øyer", gi publikum en smakebit av en eksklusive samlingen vi har av norsk musikk fra middelalderen blandet sammen med sanger fra de britiske øyer. Ensemble Currentes ble etablert i 2006 av Jostein Gundersen og har spesialisert seg på polyfon musikk fra senmiddelalder til renessanse. De er svært anerkjente både nasjonalt og internasjonalt og har en rekke turneer rundt i Europa.

Kurs i gregoriansk vesper – m/ framføring og foredrag og klostersong

Nytt av året under Middelalderuka, tilbys sanginteresserte et kurs i gregoriansk vesper, sunget på latin, en tidebønn som var vanlig under feiringen av St. Olav. Kursholder er **Gro Siri Ognøy Johansen**, fra Modus senter for middelaldermusikk i Oslo, som også har diplomeksamen i gregoriansk sang fra Det nasjonale musikkonservatoriet i Paris. Som avslutning på kurset vil deltakerne på torsdag kveld framføre vesperen i Uvdal stavkirke, etterfulgt av et foredrag om "Klostersong i middelalderen" nettopp ved Gro Siri Ognøy Johansen.

Pilgrimsvandring 2015

Som en avslutning på årets tema, gjentas suksessen fra 2014 med pilgrimsvandring og i år er den utvidet til en 2 dagers vandring fra Nore til Rollag stavkirke, fredag til lørdag. Det er muligheter for

å kun delta 1 dag, eller bare på deler av turen. Menighetene i øvre Numedal er arrangør. Bli kjent med lokalhistoriske sagn og fortellinger, drikk av Olavskilden og opplev lokal kultur. En pilgrimsvandring kan være en kilde til ro og fordyping, til å bli bedre kjent med seg selv, med Gud og med området man går i, alt ut i fra egne forutsetninger.

Årets internasjonale høydepunkt

Et annet brytningspunkt i år er middelalderalder - renessanse representert gjennom årets internasjonale konsert fredag kveld i Flesberg stavkirke: "The labyrinth of passions". Musikk fra Hieronimus Bosch sin tidsalder. Framført av det franske ensemblet **La Camera delle Lacrime**, under ledelse av musikalsk direktør og tenor Bruno Bonhoure, og Khai-dong Luong, konsept, produksjon og scenografi.

Ensemblet vil formidle den komplekse overgangen fra middelalder til renessanse i Europa, som var kjennetegnet av musikalsk kvalitet og mangfold, med utgangspunkt i 2 "Escorial" sangbøker fra Italia og Flandern fra midten av 1400-tallet. Det er første gang ensemblet opptrer i Norge, men Bruno Bonhoure, og en annen av gruppas musikere, Leah Stuttard, optrådte i Flesberg stavkirke for 2 år siden sammen med den italienske gruppen Micrologus. Vi gleder oss til gjensynet og ønsker velkommen til en vakker og spennende konsert!

Fra det internasjonale til musikk på det nasjonale og regionale nivået, kan vi by på følgende høydepunkt:

Ingeborg Bratland m/trio

Konsert med **Ingeborg Bratland trio**, mandag kveld på Søre Kravik. Det er en tradisjon med nasjonale konserter på denne flotte middelaldergården i Nore. Med en av Norges vakreste stemmer gleder vi oss et samspill av kvedaren og visesangeren Bratland, sammen med Andreas Utne og Gjermund Silseth.

Torsdag kan vi by på nok en premiere! **"På tunet –en folkemusikalsk reise i Numedal"**.

Numedals fremste folkemusikere ønsker velkommen til en spennende og annerledes forestilling! I skumringen inviteres publikum med på en interaktiv uteforestilling hvor grensen mellom scene og publikum er visket bort. Kjenn suset fra en stakk som suser forbi. Plutselig spretter en hallingdanser fram fra låvebrua i en luftig stift. Ut av vinduet hører du vakker sang akkompagnert av Kraviklyre. Numedals folkemusikk settes inn i en ny ramme – på en måte du aldri før har sett – ikke gå glipp av denne kvelden! Regi og koreografi ved Bjørnar Blaavarp Heimdal og Liv Bergset. Bjørnar B. Heimdal er A-klassedansar i Laus og er medlem av FRIKAR dance company, og har blant annet medvirket i danseforestillingen Bivrfrost. Turnerer og holder kurs i inn og utland. Liv Bergset er danser i klasse A, synger, spiller torader, sjøfløyte og er rektor ved kulturskolen i Nore og Uvdal kommune.

Gode gjengangere

Bussturen "Middelalderetur gjennom Numedal" ved Lågdalsmuseet med besøk på middelaldergårder og stavkirker er alltid fulltegnet og vil i år foregå den første lørdagen.

Kunst&håndverksdagen på Flesberg bygdetun, Dåsettunet, med utstillere, salg og demonstrasjon av håndverk er også svært populær. Arrangeres den første søndagen. Der opptrer også gruppa Camelias Blancas med konsertforestillingen "Heller enn tårer...". De forteller, synger og spiller fra den sefardiske sangskattens frodige materiale som har røtter i middelalderens flerkulturelle Spania. Rollag Historielag har i en årrekke tatt med interesserte ut på tur og årets tema er "Gåtur i middelalderspor", tirsdag fra Korsløken i Rollag til Nord Tekslø i Lyngdal (En gammel veg, antagelig fra Rollag via Bingen til Hokksund).

Det er alltid egne tilbud for barn på bygdetunene, så også i år.

Foruten blant annet maling og fiskedam, kan barna på Rollag bygdetun mandag lage sin egen drage ved eksperten Ajaz Haq. Det blir barnedag tirsdag på Dåsettunet i Flesberg, med ulike aktiviteter og vi gjentar suksessen fra i fjor med magisk forestilling og barnas trylleverksted ved gjøgler og kunstner Kristine Hjulstad. På Uvdal bygdetun fredag blir det "Barnas sirkusdag". Et gjensyn med Cirkus Sibylla, som byr på forestilling og aktiviteter for barna.

Avslutning – middelaldergilde på Rollag bygdetun

Årets uke avsluttes med et stort middelaldergilde på Rollag bygdetun lørdag. Salg av håndverksprodukter og lokale matvarer, servering av mat fra vikingtid og middelalder, smaksprøver av helstekt svin, salg av mjød fra NSB, (Numedal Stasjonsbryggeri). Middelaldergildets eget middelalderensemble "Musicantus" opptrer, og framføring av "Soga om Traaenskatten" og kampoppvisning v/Vikverir. Skattejakt, bueskyting inkl. konkurranse og andre aktiviteter for barn.